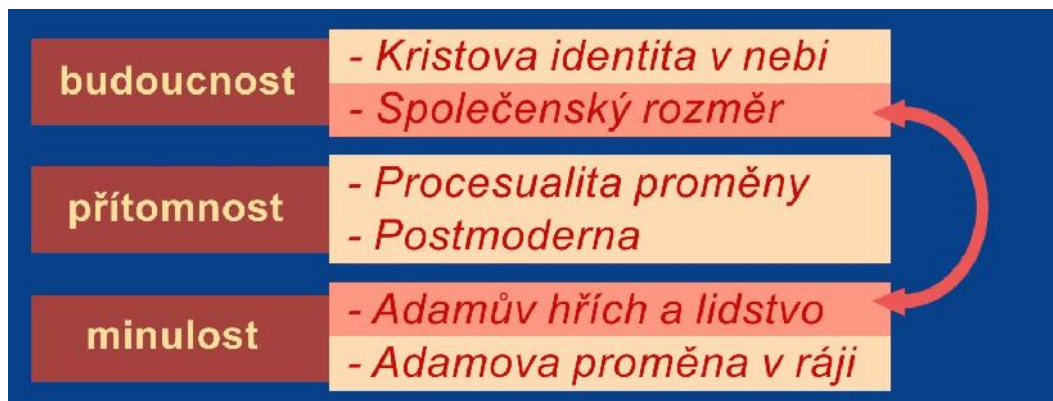

37. ADAMŮV HŘÍCH A LIDSTVO

Další dvojicí postřehů skrytých v Písmu ve vzájemné souvislosti jsou: **Adamův hřích**, který zasáhl celý svět a **společenský rozměr v Kristu**. Opět se jeden týká pozemského ráje a druhý má původ v nebeském Jeruzalémě, ale obojí již spadá do světa porušeného hříchem (2. nebe podle R. Joynera), tedy do situace, ve které se nalzáme i my dnes.

Stále ještě nejde o naši aktuální současnost, ale o vztah dávné minulosti bezprostředně po pádu člověka a neznámo jak vzdálené budoucnosti druhého příchodu Pána Ježíše Krista. Adamův hřích se dotýká celého lidstva a ne jen jednotlivců. Bez odlišení Adamova hříchu od všech ostatních osobních hříchů, jen velmi těžko pochopíme onen chybějící rozměr organicky živého společenství, kterým by se církev měla vykazovat.

Společenský rozměr v Kristu má svůj původ v NEBI a zde na ZEMI nebude nikdy před druhým příchodem Krista v plnosti dosažen, přesto už dnes z něj můžeme čerpat a „teleportovat“ jej v čase z vlastní budoucnosti v NEBI jako závdavek Ducha svatého do své přítomnosti zde na ZEMI a tak se pokusit jej alespoň z části aplikovat na církve.

Adamův hřích zasáhl celý svět ztrátou pevného spojení NEBE a ZEMĚ. Nikdo jiný nemohl zhřešit znovu stejným způsobem jako Adam. I když jsou dnešní hříchy mnohem krutější a morálně zkaženější než byl hřích Adamův, žádný z nich už nemá tak katastrofální dopad na celé lidstvo jako hřích jeho. Žádný sebezroznější čin už dnes nezpůsobuje zrušení ráje pro člověka. Tím se nutně Adamův hřích odlišuje od všech dalších následujících osobních hříchů všech lidí.

Již dříve jsem se pokusil definovat následky tohoto Adamova hříchu, které už nikdo jiný svými skutky nemohl znovu způsobit a objevil jsem dvě základní skutečnosti. Jedna se týká osobního prožívání jedince a druhá společenského rozměru:

Za první – **Boha již nevidno** a za druhé – **nemožnost tvořit živé společenství**.

Obojí souvisí s Adamovým odpadnutím od Boží přítomnosti a s vyhnáním z ráje.

To první zakusil Adam s Evou hned po vyhnání, to druhé se mohlo projevit až později, kdy už se člověk rozmnožil a lidstvo naplnilo Zemi.

Ten první problém (ztráta Boží přítomnosti) začal Adam řešit hned po odchodu z ráje tím, že učil své syny přinášet oběti Bohu. Jak to mohl vědět? Možná proto, že jedl ze Stromu poznání a věděl co je dobré a zlé. Jeho synové to ovšem nevěděli a navíc už od narození žili mimo Boha, aniž by ho kdy bezprostředně osobně zažili a tak toto přinášení obětí přineslo také hned další vážné problémy – první vraždu. Tu druhou okolnost (nemožnost tvořit živé společenství) začalo lidstvo řešit politicky až stavbou Bábelské věže.

Na odlišnost Adamova hříchu upozorňuje osm veršů 5. kapitoly Římanům (Řím 5:12-19).

Skrze jednoho člověka totiž vešel do světa hřích a skrze hřích smrt; a tak smrt zasáhla všechny, protože všichni zhřešili. **Řím 5:12**

Z tohoto verše není úplně zřejmá posloupnost příčiny a následku. Zasáhla smrt všechny lidi hned po Adamově pádu, nebo až po té, kdy všichni také začali hřešit? Co kdyby někdo nezačal? Ten by snad Krista nepotřeboval, protože by ho smrt nezasáhla? Jistěže zasáhla. Příčinou duchovní smrti všech lidí je Adamův pád a následkem této smrti je, že všichni hřeší. Pavlův výrok: „... protože všichni zhřešili“, lze také chápat jako: „...a proto všichni zhřešili.“? Myslím si, že 18. verš to jasně dovysvětluje a potvrzuje:

A tak tedy: Jako jediné provinění přineslo odsouzení všem, tak i jediný čin spravedlnosti přinesl všem ospravedlnění a život. Řím 5:18

Mám za to, že je zde důležité rozlišit dva druhy hříchu: Hřích morální, který se projevil jako „**neposlušnost**“ a HŘÍCH metafyzický (skrytý), který se projevil jako „**porušenost**“.

U Adama byla neposlušnost Božího zákazu příčinou porušenosti světa, ale u zbytku lidstva je tomu právě naopak. Porušenost světa (důsledek Adamova morálního selhání) se stala příčinou dalších morálních hříchů všech jednotlivců. Za následky Adamova hříchu (za to, že Boha již nelze vnímat i z nemožnosti lidstva tvořit živé společenství) však nikdo netrpí pocitem viny a ani z toho nemusí činit pokání. Proto je z evangelizačních důvodů mnohem důležitější vést lidi k zodpovědnosti hlavně za své vlastní osobní hříchy, které si může každý uvědomit ať už sám o sobě, nebo třeba až po obrácení v přítomnosti Boží slávy a pod „rentgenem“ Kristovy svatosti.

Pro lepší pochopení, jak je to s celým lidstvem, bude dobré vzít v úvahu i ten metafyzický rozměr hříchu. Také apoštol Pavel myslel nejprve na jednotlivce (Řím 5:12-14), aby si každý člověk uvědomil, že i on morálně hřeší a ne jen Adam, ale pak také na to, že Kristus zemřel na kříži i za tento globální Adamův hřích, který smrtí zasáhl všechny (Řím 5:17-19). Některých následků tohoto globálního Adamova hříchu si všímá i Starý zákon:

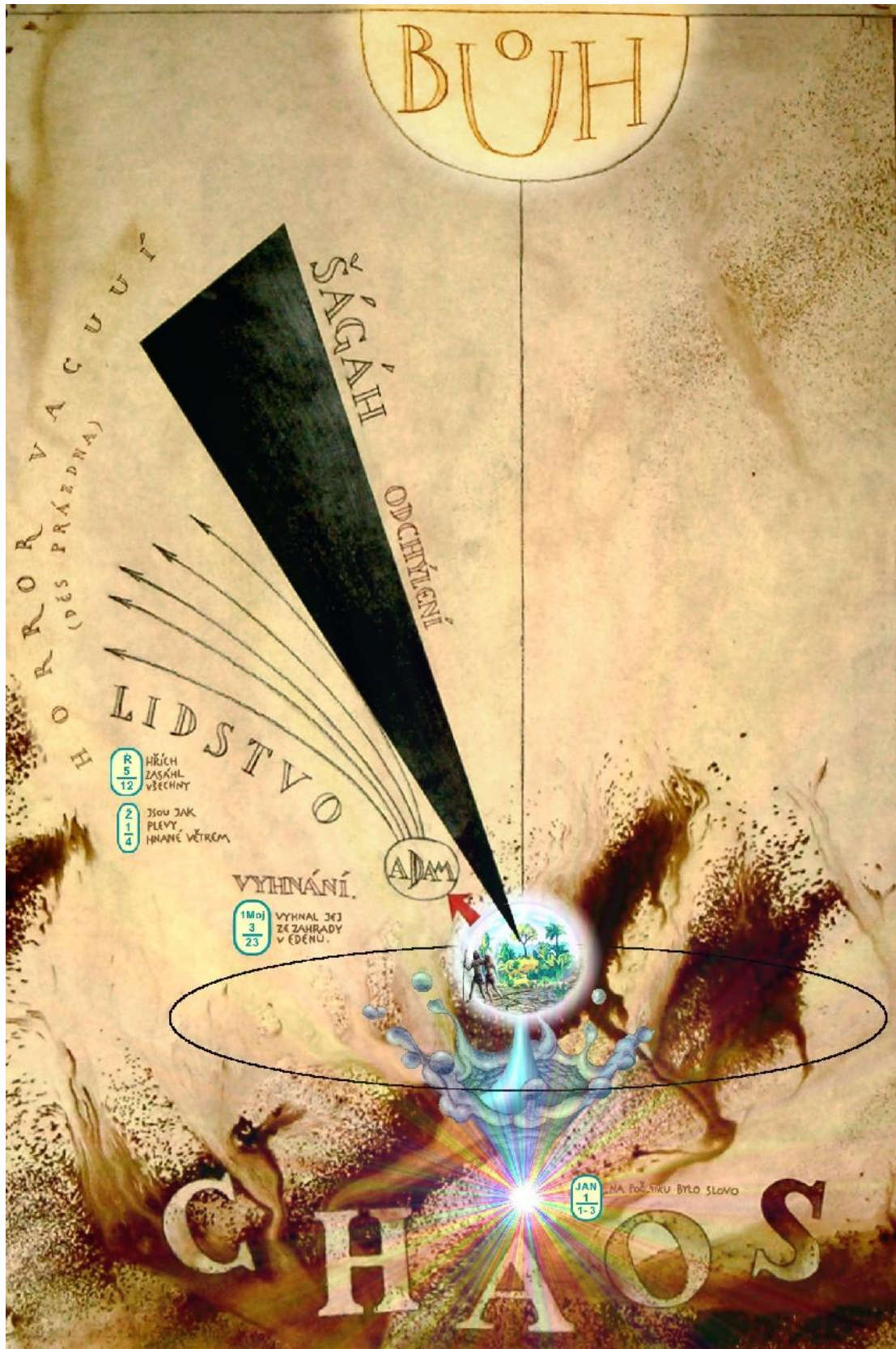
Hle, temnota přikrývá zemi, soumrak národy, ale nad tebou vzejde Hospodin a ukáže se nad tebou jeho sláva. Izaj 60:2

Celé tvorstvo toužebně vyhlíží a čeká, kdy se zjeví sláva Božích synů. Neboť tvorstvo bylo vydáno marnosti – ne vlastní vinou, nýbrž tím, kdo je marnosti vydal. Trvá však naděje, že i samo tvorstvo bude vysvobozeno z otroctví zániku a uvedeno do svobody a slávy dětí Božích. Řím 8:19-21

Izajášovo prorocké slovo „temnota přikrývá zemi“ dokládá, že i ponebesí bylo porušeno hříchem temných sil a Pavlovo tvrzení, že i celé tvorstvo (fauna a flóra) bylo vinou Adamova pádu vydáno marnosti, je také jasným důkazem z Písma, že následkem lidského hříchu je celková porušenost světa.

BIBLICKÉ VÝRAZY pro pojem HŘÍCH	
HEBREJŠTINA:	
HATTÁT - minutí cíle	metafyzický rozměr hříchu
ŠÁGÁH - odchýlení	
ÁVÓN - vědomá vina	morální rozměr hříchu
PEŠA - aktivní vzpoura	
ŘEČTINA:	
HAMARTIA - minutí cíle - selhání	
ADIKIA - nespravedlnost	
PARABASIS - přestoupení zákona	
ASEBEIA - bezbožnost	
PTAIÓ - mravní klopýtnutí	

Hebrejščina i řečtina znají několik odlišných pojmů pro jediný český výraz „HŘÍCH“ a některé z nich opravdu nevyjadřují jenom morálku, ale mají i metafyzický rozměr.

ŠAGÁH – hřích způsobil odchýlení celého lidstva od původní Boží cesty ke spasení, která tím zůstala zcela vyprázdněná.

Metafyzickým (skrytým) HŘÍCHEM rozumím takový rozměr hříchu, který se dá vyjádřit třeba nějakým pohybem v prostoru (minutím cíle, odchýlením), nebo nějakou technickou disfunkčností, čili poruchou (temnota přikrývá zemi, nemožnost se znovu narodit apod.).

Někteří vykladači Písma tvrdí, že hřích má pouze morální rozměr a žádný jiný. Budiž. Pokud ovšem k takovému pojmu „Hřích“ nepřiradíme i jeho „technický“ zjiřitelné následky v celkové porušenosti světa, pak se nám snadno stane, že nám zůstane jen ta morálka bez následků a ta se dá prostě jen tak z milosti odpustit. K čemu potom oběť na kříži?

Ježíš také mluvil o metafyzickém HŘÍCHU. O Duchu svatém, kterého nám slíbil poslat z NEBE do našich srdcí a o HŘÍCHU, o kterém máme v jeho Duchu hlásat, řekl v předvečer svého zatčení:

On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud: Hřích v tom, že ve mne nevěří;
Jan 16:8-9

Ježíš touto novou definicí HŘÍCHU poukázal na to, že ten pravý rozměr HŘÍCHU se týká něčeho hlubšího než jen morálky a porušování Desatera. Týká se toho, zda máme u sebe ve svém nitru zdroj věčného života nebo ne. V tom vidím ten metafyzický rozměr této nové Kristovy definice, protože zůstat po fyzické smrti bez spojení se zdrojem a dárce života, je vlastně skrytou technickou PORUCHOU, která pak působí duchovní (věčnou) smrt.

Adamův hřích a Watchman Nee

Této odlišnosti Adamova hříchu od všech následujících hříchů si všiml také Watchman Nee ve svém „Výkladu epištoly k Římanům“ (pod tímto titulem vyšlo v češtině už v roce 1970 bez uvedení autora). Už před 80 lety v Číně Watchman Nee upozorňoval, že 5. kap. Řím. bývá při zvěstování evangelia na veřejnosti často opomíjena:

V této kapitole je řečeno, že hříšník je hříšníkem proto, že se již hříšníkem narodil a ne proto, že se hříchů dopustil. Je to velký rozdíl. Je pravda, že často pracovník evangelia, chce-li na ulici někoho přesvědčit o tom, že je hříšníkem, užívá k tomu 23. verš z 3. kap. Řím., kde se praví, že „všichni zhřešili.“ Takové užití není Písmem oprávněno. Ti, kdo to činí, jsou v nebezpečí, že se tak dostávají na chybnou půdu, neboť učení ep. Řím. tvrdí, že nejsme hříšníci proto, že jsme se dopustili hříchu, ale že hřešíme, protože ve své podstatě jsme hříšníci.

Watchman Nee „Výklad epištoly k Římanům“

Watchman Nee správně učí, že jsme se hříšníky nestali protože jsme zhřešili, ale protože Adam neposlechl:

Jako se neposlušností jednoho člověka mnozí stali hříšníky, tak zase poslušností jednoho jediného mnozí se stanou spravedlivými.
Řím 5:19

Také správně učí, že s našimi hříchy jedná Kristova krev, která nás očišťuje, ale s námi samotnými, čili s naší identitou hříšníka pracuje kříž. Musíme být ukřižováni spolu s ním:

Víme přece, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby tělo ovládané hříchem bylo zbaveno moci a my už hříchu neotročili.
Řím 6:6

Proč se Watchmanovo varování, že lidem na veřejnosti neříkáme pravdu o pravé povaze hříchu, vůbec neujalo a to ve všech církvích světa za celých 80 let po něm? Měl vůbec Watchman Nee pravdu? Mám za to, že ji měl a Bůh ho potvrdil svou mocí. Sám Nee však uznává, že není úplně snadné se k tomuto poznání propracovat. Sám s tím prý zápasil několik let a říká, že bez zjevení přímo od Boha není vlastně vůbec možné pochopit, co to je – být ukřižován spolu s Kristem. Až teprve potom můžeme začít chápat, že sami z vlastních sil nejsme sto vykonat vůbec nic dobrého, a že proto musíme zemřít ne jen hříchu a dokonce ne jen světu, ale i sami sobě a svému usilovnému snažení.

Příčinu, proč se 5. kapitola Řím. o Adamově hříchu neprosadila při zvěstování evangelia, vidím hlavně v tom, že HŘÍCH stále chápeme pouze v morálním rozměru. Ani Watchman Nee totiž nerozlišil dva druhy hříchu – morální a metafyzický a to přineslo praktické problémy. Metafyzický hřích totiž nelze při hlásání evangelia prakticky spojit s morálním hříchem kvůli odlišnosti vědomí viny. Za celkovou porušenost světa nikdo sám o sobě jako jedinec netrpí pocitem viny (ani nemusí) a něco takového jako kolektivní vědomí viny za Adamův hřích neexistuje. (Existuje ale kolektivní zástupné vyznávání za hříchy předků.) Pokud má Watchman Nee pravdu také v tom, že jsme se všichni jako hříšníci už narodili, neboť naším společným duchovním praotcem je Adam, pak jde o tzv. **dědičný hřích**, o kterém jsou ovšem stále všelijaké dohady. Kolik světla by do těchto otázek mohla vnést první věta Bible a nový metapříběh lidstva?

Dědičný hřích

Nějaký katolický teolog prý prohlásil, že „dědičný hřích“ za prvé vůbec není dědičný a za druhé to ani není hřích. Myslím, že trochu tuším, co tím mohl myslet. Pokud zůstaneme v té vztité konvenci, že hříchem je pouze to, co se dá spáchat jako morální přestoupení Desatera Božích přikázání (včetně neposlušnosti přikázání Kristových), pak mám za to, že se nic takového opravdu zdědit nedá ani po rodičích, ani po Adamovi. Malé děti se rodí morálně zcela bezúhonné. Hřešit začínají, až když vědomě neposlouchají rodiče. Apoštol Pavel dokonce zaslubuje posvěcení dětí alespoň jedním věřícím rodičem:

Nevěřící muž je totiž posvěcen manželstvím s věřící ženou a nevěřící žena manželstvím s věřícím mužem, jinak by vaše děti byly nečisté; jsou však přece svaté!
1Kor 7:14

Co se týče **porušenosti světa hříchem** je to jiné. Této marnosti jsou vydána na pospas všechna novorozeňata stejně jako celé tvorstvo. Jako scénograf zkoumající také duchovní prostor a jeho vliv na duchovní život člověka, vidím tuto dědičnost spíše touto formou: „Temnota přikrývá zemi, soumrak národy“. Všichni se rodíme do špatného „nálevu“, ve kterém záhy nelze jinak, než začít hřešit. Asi jako dobrá okurka patří do dobrého sladkokyselého nálevu, tak my všichni jako morálně dobré okurky se rodíme do petroleje. Během velmi krátké doby jsme pro nebe naprosto nezpůsobilí a nepoužitelní.

Žádná jiná mláďata po porodu nekřičí tak jako lidská. Možná nás tím křikem evangelizují, protože jen ona jsou svatá a bezprostředně vnímají ten rozdíl. Před chvílí ještě byla v ráji a teď tohle. Možná nám tím křikem sdělují:

„Jak tu můžete vydržet, vždyť tu vůbec nemáte Boha! Okamžitě mě šoupněte zpátky!“
Škoda, že to zapomenou dřív, než se naučí mluvit.

Porušenost světa hříchem má ovšem vliv i na vlastní průběh lidských životů a existuje prý i takový fenomén, který se nazývá „rodový hřích“ či „rodová kletba“. Někdy Pán dává poznat skrze prorocké obdarování, že je třeba zástupně vyznávat hříchy svých předků až do čtvrtého pokolení (vraždy, potraty, udavačství, věštění, okultismus apod.), které mohou způsobovat různá prokletí v dalších pokoleních (neplodnost, trvalé odmítnutí u lidí nebo neúspěch v životě apod.). Kristova krev nás očisťuje i od těchto „zdeděných vin“ předků, to však neznamená, že jsme tím zdědili i jejich morální hříšnost.

Tomuto mechanismu ovšem moc nerozumím, Bible jej nevysvětluje a jeho zkoumání podle mne může hraničit až s okultismem.

Je pravdou, že to, co orientální mystici zkoumají ze své vlastní vůle bez prorockého vedení Duchem svatým a popisují jako tzv. „karmu“ (zákon skutkové odplaty), se technicky velmi podobá právě tomuto „dědičnému hříchu“.

Zásadní rozdíl je však v tom, že „dědičný hřích“ byl křesťany vždy chápán jako druhotný následek Adamova morálního selhání v neposlušnosti Božího zákazu, kdežto celý Orient svou „karmu“ vždy pokládal za danost vesmíru již od stvoření světa (viz. kap. 28.). Rozdíl potom nutně bude i v tom řešení.

Naše děti a dědičný hřích?

Můžou naše děti po nás dědit naše hříchy? Bůh podobně jako primáty i člověka vyzbrojil napodobovacími (zrcadlovými) neurony v mozku, aby se děti mohly rychleji učit. Děti velmi rychle mimoděk napodobují své rodiče a snadno přejímají jejich zlovyky. Když si kazatel všimne na svých dětech vlastních nešvarů, nemusí to být nutně důkaz, že se hříchy dědí. Někdy kazatelé vidí na svých vlastních dětech ty nejhorší projevy sobectví, egoismu a sebestřednosti už od nejútlejšího mládí. Když např. malé batole vidí na stole dort, rohlík prý hodí na zem a hlasitě se dožaduje toho, co má před očima. Bůh nám prý tak na našich vlastních dětech ukazuje, jak jsme i my sami zkažení a už od narození nastaveni hříšně, egocentricky a sobecky. Já sám děti nemám a tak to nemohu posoudit a nechci tvrdit, že děti neumí být pěkně protivné, ale co když ten výklad je zrovna opačný.

Děti k nám přišli z ráje a znají jen dobré. V ráji je všeho dostatek a Adam si tam mohl brát co hrdlo i oči ráčí a jíst ta nejlahodnější a nejvybranější avokáda a papája bez rozpaků a výčitek. Dítě nám tím spontánně ukazuje, jaké to bylo v ráji, ale „křesťansky uvědomělí“ rodiče to nechtějí vidět. Ze všeho hned udělají zakázané ovoce a svou vlastní současnou situaci považují za normální stav věcí. Matky by se měly snažit co nejdéle dětem tento ráj zprostředkovávat a otcové je zas pomalu a citlivě připravovat na realitu, že tomu už je jinak. Měli by je učit, tak jako Adam své syny, přinášet oběti, tj. pomalu si zvykat oddalovat svou slast, připravovat se na putování pouští a na boj za království, ze kterého k nám ostatně sami přišly.

Ježíš nikdy neřekl: „Na vašich dětech vám budu ukazovat vaši zkaženost.“; ale spíše naopak. Ježíš nám děti dává za vzor:

Ježíš si je zavolal k sobě a řekl: „Nechte děti přicházet ke mně a nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží. Amen, pravím vám, kdo nepřijme království Boží jako dítě, jistě do něho nevejde.“
Luk 18:16-17

Na tento Kristův postoj k dětem navazuje John Eldredge ve svých knížkách a zkušenosti čerpá i ze svého vlastního dětství. Díky Eldredgovi bylo pro mne osvobozující porozumět tomu, že Bůh byl vlastně se mnou celý život a v mém dětství možná více, než později. Bůh miluje každé klukovské srdce toužící po velkém dobrodružství a statečných činech, nebo po velkých objevech a vynálezech, které by změnily svět. Nejúžasnější pohled je na malé dítě, které si bere pastelky a čistou čtvrtku a chystá se zobrazit své sny. Ať už se rozhodlo zobrazit co cítí k mámě a tátovi, nebo se chystá podniknout dobrodružnou výpravu za poznáním a ověřit si tak na papíře své chápání světa a své vize, vždy se jedná o velikou událost a celé nebe je při tom v dychtivém očekávání. Bůh rád plní tyto klukovské sny. Mně je také splnil. Eldredgovo pojetí křesťanství je velmi odvážné, dobrodružné, tvořivé a osvobozující.

HLAVNÍ MYŠLENKY TÉTO KAPITOLY:

Adamův hřích zasáhl celý svět ztrátou pevného spojení nebe a země.

Nikdo jiný už nemůže zhřešit znovu stejným způsobem jako Adam.

Za následky Adamova hříchu,
tj. za to, že Boha již nelze přímo vnímat
i z nemožnosti lidstva tvořit živé společenství
nikdo netrpí pocitem viny,
ani z toho nemusí činit pokání,
tj. vyznat před Bohem jako svůj osobní hřích.

Něco takového jako kolektivní vědomí viny za Adamův hřích neexistuje.
(Existuje však kolektivní zástupné vyznávání hříchů svých předků.)

*Žádná jiná mláďata po porodu nekřičí tak jako lidská.
Možná nás tím křikem evangelizují:
„Jak tu můžete vydržet, vždyť tu vůbec nemáte Boha!
Okamžitě mě šoupněte zpátky!“*